

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 13 (1985/1986)

Številka 2

Stran 92

Pavla Ranzinger:

HALLEYEV KOMET SE PRIBLIŽUJE

Ključne besede: astronomija, Halley, kometi.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/13/13-2-Ranzinger.pdf>

© 1985 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

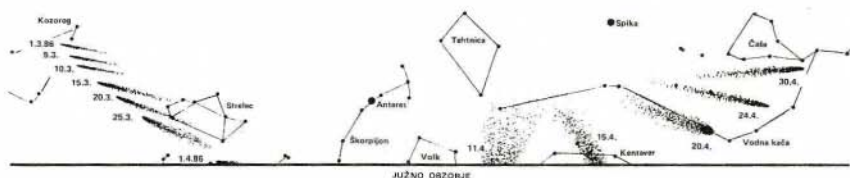
© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

ASTRONOMIJA

HALLEYEV KOMET SE PRIBLIŽUJE

Vsakih tri četrta stoletja, točneje 74 do 79 let, se vrne k Soncu svetla repatica Halleyev komet. Ob sedanjí vrnitvi so ga prvi opazili ameriški astronomi na posnetku, ki je bil narejen z velikim pet metrskim daljnogledom na Mt. Palomarju 16. oktobra 1982. Komet je bil tedaj oddaljen od Sonca še več kot 10 a.e. (astronomska enota je srednja oddaljenost Zemlje od Sonca). Za opazovalce z naših zemljepisnih širin ta vrnitev ni posebno ugodna. Ker pa so napovedi pri kometih, posebno glede njihovega sija, tvegane, nas utegne tudi Halleyev komet presenetiti.

Dne 26. novembra se bo približal Zemlji na 0,62 a.e. Po predvidevanjih naj bi bil tedaj že tako svetel, da bi bil viden z manjšim daljnogledom (dvogledom) kot meglica s svetlim jedrom in komaj izraženim repom. Takrat bo vso noč nad obzorjem.

Prve dni decembra bo v ozvezdju Rib, viden na večernem nebu. Navidezni sij se mu bo le počasi večal, ker se bo približeval Soncu, hkrati pa oddaljeval od Zemlje. V zadnji tretjini decembra bo prešel v ozvezdje Vodnarja in bo viden kmalu po zahodu Soncu nad južnim obzorjem.

Najugodnejši za opazovanje bo v prvi tretjini januarja, ko naj bi bil že toliko svetel, da bi ga pri čistem ozračju in daleč od luči lahko opazovali tudi s prostimi očmi. Nato se bo naglo približeval Soncu, njegov sij bo hitro naraščal, rep se mu bo daljšal, se bo pa že izgubljal v večerni zarji. Po 22. januarju komet ne bo viden.

V začetku marca se bo pojavil na jutranjem nebu v ozvezdju Kozoroga. Viden bo le krajši čas pred vzhodom Sonca, nizko nad jugovzhodnim obzorjem. Njegov sij bo stalno naraščal, toda po 20. marcu iz naših krajev ne bo viden.

Dne 11. aprila se bo komet spet približal Zemlji, to pot na 0,42 a.e.. Tedaj bo po napovedih najsvetlejši. Pri nas bo viden šele v drugi polovici aprila na večernem nebu. Nato bo njegov sij naglo slabel in ob koncu aprila ne bo več viden s prostim očesom.

Pavla Ranzinger